

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120203071
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2120203071.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a Mgr. Jozefa Mačeja, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. S., nar. X. K. XXXX, trvale pobytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa matky: P. S., nar. X. R. XXXX, trvale pobytom I. X, I., zastúpená splnomocnencom: Podhorský & Partners, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Ventúrska 1, Bratislava a otca: S. S., nar. XX. Q. XXXX, trvale pobytom O. XX, zastúpený splnomocnencom: Prosman a Pavlovič, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 27. augusta 2020 č.k. 17P/20/2020-47, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v znení:

Maloletý Q. S., nar. X. K. XXXX sa dočasne p o n e c h á v a v osobnej starostlivosti matky.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý týždeň v sobotu v čase od 13:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme v určený čas v mieste bydliska matky a po skončení styku maloleté dieťa na tom istom mieste odovzdá matke; matka je povinná zabezpečiť odovzdanie a prevzatie maloletého dieťaťa otcovi a maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17P/20/2020.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal dočasnej úpravy práv a povinností k maloletému Q. na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva účastníkov tak, že súd maloletého zverí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a ods. 2, § 327, § 328 ods. 1 a ods. 2, § 329 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 2 ods. 1 a ods. 2, § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 24 ods. 4 ZR (zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine, ďalej len „ZR“). Dôvodil, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, keď otec v návrhu neuviedol také skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Otec žiadnym spôsobom neuviedol, ako styk prebieha, a z čoho vyplýva potreba neodkladnej úpravy práv a povinností k maloletému práve neodkladným opatrením. Pre rozhodnutie o nariadení striedavej osobnej starostlivosti v zmysle návrhu otca je potrebné vzhľadom na vek maloletého (9 rokov) potrebné vykonať riadne dokazovanie v konaní vo veci samej. Z osvedčených skutočností nevyplýva ani to, že styk otca s maloletým nie je umožnený, resp. že otcovi je v styku s maloletým bránené. Rovnako nebolo osvedčené to, akým spôsobom sa styk od odchodu otca zo spoločnej domácnosti realizuje. Súd poukázal na to, že otec má možnosť domáhať

sa úpravy práv a povinností k maloleťému, avšak v konaní vo veci samej. Nakoľko súd nemal preukázané také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloleťého dieťaťa alebo samotné maloleťé dieťa je v ohrození, alebo by mu hrozila závažná ujma, návrh otca zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloleťého dieťaťa, ktoré právne odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. d), f), a h) CSP, § 62 ods. 1 CMP. Vecne dôvodil, že pre maloleťého je najlepšie, aby udržiaval styky s oboma rodičmi. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec opísal vzájomný vzťah s maloleťým, jeho spôsobilosť starať sa o maloleťého a poskytnúť mu vhodné podmienky pre zdravý vývoj. S maloleťým sa nestretol približne tri mesiace, pri čom nevie, kde sa maloleťý nachádza v čase, kedy jeho matka vo večerných hodinách odchádza zo spoločnej domácnosti resp. odchádza na celé víkendy. Matka si zmenila telefónne číslo, preto je pre otca komplikované sa s matkou spojiť a dohodnúť v otázke starostlivosti o maloleťého. Poukázal na to, že má zájme stykať sa s maloleťým, zachovať a rozvíjať vzájomný vzťah a tiež prispievať na jeho výživu. Navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že styk otca upraví tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloleťým Q. každý nepárny týždeň od piatka od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod, s tým že otec si maloleťého prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku maloleťého matke riadne odovzdá, a každý párny týždeň vo štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod., s tým že otec si maloleťého prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku maloleťého matke riadne odovzdá, okrem 24. decembra, s tým, že takto nariadené neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva účastníkov a úpravu práv a povinností k maloleťému na čas po rozvode vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17P/20/2020.

3. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloleťého dieťaťa, ktorá primárne poukazuje na nesprávny procesný postup otca, ktorý v odvolacom konaní žiada zmenu žaloby, čo je v zmysle § 371 CSP neprípustné. Poukazuje tiež na to, odvolanie otca nespĺňa náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP. Pokiaľ by odvolací súd pristúpil k vecnému preskúmaniu rozhodnutia, matka v plnom rozsahu odkazuje na správnosť napadnutého uznesenia. Otec má vedomosť o tom, kde sa matka spolu s maloleťým zdržiava, pričom aj napriek tomu maloleťého po dobu troch mesiacov nenavštívil ani nezatelefonoval. Neobstojí ani tvrdenie otca o tom, že sa s matkou nevie skontaktovať kvôli zmene telefónneho čísla matky, pretože matka bola nútená zmeniť si telefónne číslo práve kvôli tomu, že jej otec odobral mobilný telefón a bez jej súhlasu zrušil niekoľko rokov využívané telefónne číslo. Podľa matky je nepravdivé tvrdenie aj o tom, že otec má zabezpečené bývanie v dome jeho otca, pretože sám otec sa v konaní o rozvod manželstva vyjadril tak, že odo 3. apríla 2020 (od odchodu zo spoločnej domácnosti) má zabezpečené ubytovanie v Z. Q. v G.. Navrhuje, aby odvolanie otca podľa § 363 CSP potvrdil, alternatívne potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne.

4. Dňa 8. októbra 2020 bolo odvolaciemu súdu doručené podanie matky označené ako „Doplňujúce vyjadrenie k odvolaniu...“, ktorým súdu oznámila skutočnosť, že 8. októbra 2020 bol otec zadržaný a bolo mu vznesené obvinenie pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby. Ide o vážne skutočnosti, ktoré sa dotýkajú aj maloleťého Q., nakoľko predmetné udalosti sa odohrávali v spoločnej domácnosti účastníka a môžu mať nepriaznivý vplyv na maloleťého. Matka udáva, že styk otca s maloleťým v tomto čase nie je vhodný, a to až dokiaľ sa maloleťý nepodrobí skúmaniu psychického stavu, pretože odborník z odboru detskej psychológie je oprávnený posúdiť vhodnosť styku otca s maloleťým. Zároveň matka žiadala, aby súd pred rozhodnutím vo veci nariadil lekárske vyšetrenie psychického stavu maloleťého.

5. K doplňujúcemu vyjadreniu matky sa vyjadril aj otec podaním doručeným odvolaciemu súdu 20. októbra 2020, v ktorom uviedol, že príkazom Okresnej prokuratúry Trnava č. 1Pv 333/20/2017-10 z 9. októbra 2020 bol prepustený zo zadržania, nakoľko ňo neboli zistené dôvody väzby. V trestnom konaní bola konštatovaná potreba vykonania riadneho dokazovania vzhľadom na rozpory v tvrdeniach oboch rodičov. Opätovne poukazuje na silný citový vzťah s maloleťým, s ktorým žil v spoločnej domácnosti od jeho narodenia až do núteného opustenia. Otec zároveň uviedol, že maloleťého navštívil v školskom zariadení, kde sa pokojne porozprávali, maloleťý na jeho prítomnosť reagoval pozitívne, tešil sa, bol šťastný že opäť vidí otca. Pokiaľ ide o tvrdenie matky o tom, že sa o maloleťého nezaujíma, poukázal na incident pri poslednom odovzdávaní maloleťého matke, kedy ho táto fyzicky napadla. Otec chce predísť konfliktom s matkou, práve preto otec čaká na rozhodnutie súdu a nekontaktuje ju.

6. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 z. č. 161/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu otca je možné priznať čiastočný úspech a napadnuté uznesenie je potrebné zmeniť (388 CSP).

8. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17P/20/2020 je konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému Q., nar. X. K. XXXX. V tomto konaní otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré je predmetom tohto konania. Rovnako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala aj matka, pričom konanie o návrhu matky bolo vylúčené na samostatné konanie t.č. vedené na Okresnom súde Trnava po sp. zn. 39P/52/2020, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené, a ktorým sa matka domáha uloženia povinnosti otcovi plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému Q..

9. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu otca je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia (domáhajúc sa dočasnej úpravy styku s maloletým Q.) zamietol.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 111 písm. b) a d) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (b). V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o styku s maloletým (d).

12. Podľa § 324 ods. 1 a 3 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 1 a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ods. 1). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (ods. 2).

15. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

16. V zmysle čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2).

17. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by

výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

19. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

20. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

21. V danej veci je potrebné primárne sa vysporiadať s námietkou matky o nesprávnom procesnom postupe otca, ktorý spočíval v zmene žaloby počas odvolacieho konania, ktorý postup je v zmysle § 371 CSP neprípustný.

22. K uvedenému odvolací súd poukazuje na to, že konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je osobitným konaním upraveným v Civilnom mimosporovom poriadku (§ 111 a nasl. CMP). Vzhľadom na povahu tohto konania súd postupuje práve a výlučne podľa ustanovení CMP, pričom z ustanovenia § 2 ods. 1 CMP vyplýva, že procesná úprava CSP sa na konania taxatívne upravené práve v CMP použije len subsidiárne (podporne), t.j. vtedy, keď tú ktorú otázku neupravuje CMP. Primárna úprava opravných prostriedkov je síce upravená v CSP, avšak práve CMP obsahuje výnimky, ktoré sa použijú prednostne. Matka síce správne poukazuje na neprípustnosť zmeny žaloby v odvolacom konaní, tento zákaz sa však vzťahuje na sporové konanie. V CMP je dispozícia návrhom na začatie konania - zmena návrhu na začatie konania (ako obdoba žaloby v sporovom konaní) upravená ustanovením § 64 CMP tak, že zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná. Táto námietka matky potom nebola dôvodná.

23. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov rodičov k maloletému dieťaťu nebola súdom prvej inštancie správne právne posúdená. Nakoľko rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, nevedia sa o styku otca s maloletým dohodnúť pre problematickú komunikáciu, bolo potrebné o úprave výkonu práv a povinností k maloletému na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva rozhodnúť autoritatívne.

24. Pokiaľ ide o dočasné zverenie maloletého do starostlivosti jedného z rodičov, v tomto smere sa obaja rodičia zhodli (otec tak navrhol v odvolaní) na zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky. Súd mal za osvedčené, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého od jeho narodenia, za tým účelom nebola od narodenia maloletého zamestnaná, pričom nateraz neboli zistené žiadne nedostatky na strane matky vo vzťahu k starostlivosti o maloletého. Rovnako po opustení spoločnej domácnosti otcom matka aj naďalej zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, žije s maloletým v spoločnej domácnosti, bezpochyby pozná režim maloletého najlepšie, preto odvolací súd rozhodol tak, že maloletého p o n e c h a l v starostlivosti matky. Vzhľadom na to, že konanie o nariadenie neodkladného opatrenia v tomto prípade nemá povahu rozhodnutia vo veci samej (dočasnou úpravou sa tu navyše ani tzv. nekonzumuje vec sama) a ide len o dočasnú úpravu pomerov medzi stranami, nebolo možné rozhodnúť o z v e r e n í maloletého Q. matke (ktorý pojem predstavuje konečnú a trvalú úpravu) a tým nahrádzať, resp. predbiehať rozhodnutie vo veci samej. Práve pojem ponechanie maloletého dieťaťa v

osobnej starostlivosti matky vyjadruje ďalšie zotrvanie stavu, ktorý pretrvával od odsťahovania sa otca zo spoločnej domácnosti.

25. Zo skutkového stavu osvedčeného pred súdom prvej inštancie vyplýva, že rodičia maloletého spolu od apríla 2020 nežijú v spoločnej domácnosti pre pretrvávajúce manželské nezhody, kedy otec spoločnú domácnosť opustil. Ako bolo uvedené vyššie, t.č. prebieha konanie o rozvod manželstva účastníkov, pričom o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletému pokiaľ ide o styk otca s maloletým na čas do rozvodu manželstva rodičov doposiaľ nebolo rozhodnuté. Pokiaľ ide o plnenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému Q. na čas do rozvodu manželstva, z vyjadrenia otca z 20. októbra ako aj z úradnej činnosti súdu lustráciou v súdnom manažmente bolo zistené, že rodičia v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17P/51/2020 uzatvorili rodičovskú dohodu, ktorou sa dohodli znášať náklady na úhradu školného pre maloletého v rozsahu 68 % otec a 32 % matka ako aj na úhrade nákladov otca na bývanie maloletého Q. a matky v rozsahu sumy 320 eur mesačne (160 eur titulom výživného na maloletého a 160 eur titulom výživného na manželku, ako aj doplatok otca na bežné výživné pre maloletého v sume 80 eur, všetko k rukám matky).

26. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

27. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že § 25 ods. 1 Zákona o rodine uprednostňuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletým dieťaťom. Predovšetkým od rodičov závisí, aby sa dohodli na tom, akým spôsobom sa budú s dieťaťom stykať. Úprava styku maloletého dieťaťa s rodičmi tvorí špeciálnu zložku rodičovských práv, preto musí byť aj úprava tohto styku v záujme maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní súdu je potrebné otázku styku, jeho časové vymedzenie a miesto stretávania posudzovať veľmi starostlivo.

28. Z osvedčených skutočností vyplýva, že styk otca s maloletým Q. sa nerealizuje približne od mesiaca jún 2020, pričom otec ako dôvod označil vzájomné nezhody s matkou maloletého, ktoré znemožňujú realizáciu styku. Nielen zo skutočností uvádzaných otcom ale aj z matkou uvádzaných skutočností vyplýva, že realizácia styku je problematická, pričom matka ako dôvod označila nezáujem otca o maloletého Q.. Otec poukázal na incident, kedy matka otca počas odovzdávania fyzicky napadla, pričom od tohto incidentu sa snažil nevyvolávať konfliktnú situáciu medzi rodičmi a vyčkat' na rozhodnutie súdu tak, aby odovzdávanie maloletého ako aj styk otca s maloletým prebiehal v pokojnej atmosfére. Vzhľadom na aktuálnu konfliktnú situáciu medzi rodičmi, kedy badať nezhody a rozdielne názory na úpravu styku otca s maloletým za súčasnej absencie rozhodnutia, ktorým by bol styk otca s maloletým dočasne upravený má odvolací súd za to, že v danom prípade otec osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Takáto situácia vytvára pre rodičov priestor na hádky, ktoré potom znemožňujú samotnú realizáciu styku otca s maloletým, aj napriek tomu, že otec snahu podieľať sa na jeho výchove a starostlivosti vyvíja. Na tomto mieste je nutné poznamenať, že dôvodom pre obmedzenie, resp. zákaz styku otca s maloletým tak ako navrhla matka v doplňujúcom vyjadrení k odvolaniu nebol daný, a to aj napriek tomu, že otcovi bolo vznesené obvinenie pre trestný čin, ktorého sa mal dopustiť voči matke maloletého ako poškodenej. Matka v konaní nielenže neuviedla, ale z doposiaľ osvedčených skutočností ani nebolo zrejmé, že by sa otec akéhokoľvek protiprávneho konania dopúšťal voči maloletému Q. a to či už počas spolužitia manželov alebo po odchode otca zo spoločnej domácnosti. Rovnako nebolo osvedčené, že by otec starostlivosť o maloletého zanedbával, prípadne maloletého ohrozoval a do tretice, ani jeden z rodičov neuviedol, že by maloletý svojho otca výslovne odmietal. Sám otec poukázal na to, že maloletého navštívil v škole, čomu sa maloletý potešil a bol z návštevy otca šťastný. Obmedzenie styku otca s maloletým a ich vzájomné odlúčenie, keď od svojho narodenia až do apríla 2020 žili v spoločnej domácnosti, otec sa maloletému venoval, plnohodnotne sa oň staral (čo matka nijako nespochybnila) by nebolo v záujme maloletého dieťaťa. Práve preto odvolací súd rozhodol o dočasnej úprave styku otca s maloletým tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Takto upravený styk sa nateraz javí ako najvhodnejším z pohľadu najlepšieho záujmu maloletého Q..

zároveň rešpektujúc právo rodiča, ktorý nevykonáva osobnú starostlivosť o maloleté dieťa podieľať sa na výchove a starostlivosti oň.

29. K návrhu matky na doplnenie dokazovania pred samotným rozhodnutím odvolacieho súdu o lekárske vyšetrenie maloletého Q. a následnom posúdení vhodnosti styku maloletého s otcom odvolací súd len v stručnosti dodáva, že v rámci tohto konania (ako konania o nariadenie neodkladného opatrenia) je rozsah dokazovania podstatne zúžený a prebieha len formou osvedčovania skutočností, kedy súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Vykonanie dokazovanie tak ako požaduje matka presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia, preto mu odvolací súd nevyhovel. Uvedené však nezakladá prekážku podania takéhoto návrhu matkou v konaní vo veci samej.

30. Záverom odvolací súd apeluje na oboch rodičov, aby sa zdržali akéhokoľvek negatívneho pôsobenia na maloletého Q., a to či už vo forme neprimeraných verbálnych alebo neverbálnych útokov pri preberaní ako aj odovzdávaní maloletého. Úspešná realizácia styku je totižto možná nielen rešpektovaním súdneho rozhodnutia, ale aj samotnou toleranciou a komunikáciou rodičov. Rodič, ktorý má maloleté dieťa vo svojej starostlivosti musí mať na zreteli to, že styk dieťaťa s druhým rodičom je v prospech dieťaťa, jeho priaznivého psychického vývoja a za tým účelom by mal vytvárať vhodné podmienky pre styk dieťaťa s druhým rodičom a súčasne napomáhať dieťaťu pri budovaní a obzvlášť zachovaní vzťahu detí aj k druhému rodičovi. Dôležitosť úlohy otca v živote maloletého je nepopierateľná, preto je úlohou matky na ňu vhodne pôsobiť a zdôrazňovať dôležitosť stretávania sa s otcom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že aj napriek rozpadu vzťahu zostávajú naďalej rodičmi spoločných detí, a tieto rodičovské vzťahy je potrebné zachovať. Výchova maloletých detí aj napriek rozpadu vzťahu rodičov by mala spočívať v dopĺňaní sa oboch rodičov aj napriek skutočnosti, že spolu nežijú, nie v manifestácii toho druhého.

31. Zároveň odvolací súd dodáva, že nariadené neodkladné opatrenie je len dočasného charakteru a o konečnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému Q. bude rozhodnuté až v konaní vo veci samej vedenej pod sp. zn. 17P/20/2020, v ktorom bude vykonané náležité dokazovanie, v rámci ktorého obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje vo vzťahu k matkou ako aj otcom navrhovanej úprave, rešpektujúc najlepšiu záujem maloletého dieťaťa.

32. Pokiaľ ide o skutočnosti, na ktoré poukazujú obaja rodičia, a to vznesenie obvinenia otcovi pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mal údajne dopúšťať voči matke maloletého, dokazovanie vo vzťahu k tejto otázke ako aj následne závery o spáchaní či nespáchaní skutku sú predmetom orgánov činných v trestnom konaní.

33. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody potom odvolací súd napadnuté uznesenie v zmysle § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

34. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko sa o ňom bude rozhodovať v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

35. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).